

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za vse leto..... \$6.00
Za pol leta..... \$3.00
Za New York celo leto... \$7.00
Za inozemstvo celo leto... \$7.00

GLAS NARODA

First Slovenian Daily in America

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 121. — ŠTEV. 121.

NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 24, 1922. — SREDA, 24. MAJA, 1922.

VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

KONEC REVOLUCIJE V NICARAGUI

KONEC KRATKE REVOLUCIJE V NICARAGUI JE V GLAVNEM PRIPISOVATI JUNAŠKEMU NASTOPU PREDSEDNIKA. AMERIŠKI POSLANIK JE POSVARIL UPORNIKE. REVOLUCIONARNI POSKUS JE POSL EDICA STRANKARSKEGA BOJA V NOTRANJOSTI DEŽELE.

Managua, Nicaragua, 23. maja. — S predajo trdnjave Loma v roke vladnih sil tekom preteklih noči je prišel očitno tudi konec resne faze v poskušeni revoluciji.

Po zavzetju forta v nedeljo so skušali voditelji pridobiti za svojo stvar čete, nahajajoče se v vojašnicah ob vzhodni forta. Več častnikov se je podkupilo in gibanje bi bilo uspešno, če bi se naenkrat ne pojavil predsednik Chamorro.

Brez vsakega spremljevalca in edine sile svojega značaja in nastopa je obvladal položaj. Potem ko je izročil strojno puško nekemu človeku, o katerem je vedel, da mu lahko zaupa, je odredil aretacijo Salvadora Castrillo, voditelja ustašev. Vojaki so nekaj časa omahovali, a se končno pokorili in ostali uporni voditelji so pobegnili nazaj v fort.

Ameriški poslanik je dospel ob istem času na lice mesta ter posvaril upornike, da bodo ameriški mornariški vojniki vračali ogenj v slučaju, da bi pričeli ustaši streljati na mesto.

Na temelju dogovora, katerega se je podpisalo v amerškem poslanstvu v nedeljo zvečer, se je daries izpustilo voditelje upora, v veliko presenečenje naroda, ki je domneval, da se jih bo ali postrelilo ali pa vrlo v ječo.

Nadaljna tolpa ustašev, organizirana od manjših voditeljev opozicijske stranke, se je zbrala v nekem poslopju, štiri milje od glavnega mesta, a razpršile so jo vladne čete, nakar so uporniki pobegnili.

nili v gore. Prišlo ni do nikakih nadaljnjih izgrediv in vsa znamenja kažejo, da je bil napravljen zopet red.

Revolucionarni poskus pripisujejo strankarskemu boju v notranjosti konservativne stranke ter opoziciji proti 23-letnemu članu kabineta ter drugim svetovalecem predsednika.

Predsednik Chamorro je danes izjavil, da se ne boji nikakih nadaljnjih izgrediv.

POROKA KRALJA ALEKSANDRA JE ZOPET ODGOĐENA.

Pariz, Francija, 22. maja. — Vsed boleznih grške princezine Elizabete je bila poroka jugoslovanskega kralja Aleksandra zopet odgođena za petnajst dni.

EVHARISTIČNI KONGRES V RIMU.

Rim, Italija, 22. maja. — Ves Rim je poln romarjev iz vsega sveta. Vdeležili se bodo evharističnega kongresa, ki se bo vršil koncem meseca maja.

VTIHOTAPLANJE OMAMLJIVIH SREDSTEV.

V nekem stanovanju na Broadwayu je policija aretirala večer sedem mož. Pri njih so našli razna omamljiva sredstva, ki reprezentirajo vrednost petdeset tisoč dolarjev. Ničie ni hotel povedati na kako način so prišla omamljiva sredstva v njihovo last.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, AVSTRIJI, ITALIJI in ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah.

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Kr. pošt. čekovni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kraju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.

300 kron	\$ 1.30	1,000 kron	\$ 4.00
400 kron	\$ 1.70	5,000 kron	\$20.00
500 kron	\$ 2.10	10,000 kron	\$39.00

Italija in zasedeno ozemlje:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

50 lir	\$ 3.10	500 lir	\$27.50
100 lir	\$ 5.90	1000 lir	\$55.00
300 lir	\$16.80		

Vrednost kronam, dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni onega dne, ko nam dospe poslani denar v roke.

Avstrija:

V Avstriji izvršujemo izplačila potom "Adriatische Bank" na Dunaju samo v ameriških dolarjih, katere se lahko zamenja tam jako ugodno za krome. Več pojasnila najdete nižje v tem oglasu.

V Jugoslaviji, Italiji in zasedenem ozemlju izvršujemo izplačila tudi v efektivnih dolarjih, ali z drugo besedo, v gotovem amerškem denarju.

Na nakaznici ali v pismu naj bo vidno napisano, da se ima izvršiti izplačilo v dolarjih.

Poleg zneska, ki naj se izplača v amerškem denarju, se nam mora poslati tudi za poštnino in druge stroške kakor sledi:

— Za izplačila do \$10.— po 50 centov, za izplačila od \$10.— do \$50.— po \$1.—, za izplačila, ki presegajo znesek \$50.— po 2 centa od vsakega dolarja ali po \$2.— od sto.

Ako biva naslovnik v kraju, kjer "Jadranska banka" nima svojega urada, da bi mu dolarje na mestu izplačala, mu jih pošlje v denarnem pismu na radno pošto. To je najsigurnejši način nakazila, da dobi naslovnik resnično v roke ameriške dolarje, katere lahko potem proda, kjer mu najbolj kaže.

Od kar je Jugoslovanska vlada omejila prodajo svoje valute na "Narodno banko", pa ni posebno koristno pošiljati tja dolarje, ker se dobi v New Yorku mnogokrat za dolar več kron ali dinarjev kot v Jugoslaviji.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

52 Cortlandt Street New York, N. Y.

EDITHI CAVELL V SPOMIN.
Pred kratkim so postavili v Bruslju, Belgija, spomenik angleški bolniški strežnici, katero so Nemci ustrelili. Cerimoniji sta se udeležila tudi angleški kralj in kraljica, katere vidite na sliki.

POLOŽAJ NA IRSKEM ŠE BOLJ ZAMOTAN

1000 častnikov, ki so pristali irske republike je bilo aretiranih. Velik pogon v Ulsterju.

Belfast, Irska, 23. maja. — Poroča se, da je bilo tekom splošnega pogona, katerega se je danes zjutraj vprizorilo v šestih okrajih, na povelje ulsterskih oblasti aretiranih 1500-častnikov irske republikanske armade.

S tem je tudi postalo znano, da namerava ulsterska vlada z vsemi silami, katera ima na razpolago, zatreti organizacije, ki se zavzemajo za stvar irske republike. Člani teh organizacij bodo najbrž v kratkem aretirani in procesirani.

Veliki pogon, ki se je končal z aretacijo 1500 irskih častnikov, pristavev irske republike, se je izvršilo na korenit in nagel način. Več sto konstablerjev je bilo od polnoči naprej v službi, da izvrše vse potrebne priprave. Večina ljudi, kojih aretacija je bila odredjena, je bila popolnoma presenečena. V skoro vseh slučajih se je prebudiло ljudi iz spanja, ko je zahtevala policija vstop v hiše.

Med aretiranimi so se nahajali skoro vsi, o katerih so ulsterske oblasti domnevale, da imajo čine v irske republikanske armadi ali sploh kako eksekutivno polnomoč.

MADŽAR JE KOVAL ZAROTO PROTI JUGOSLAVIJI.

Belgrad, Jugoslavija, 23. maja. — Na jugoslovanski meji so aretirali nekega Madžara, katerega dolže, da je snoval zaroto proti uglednim jugoslovanskim osebnostim. Nadalje je imel baje namen razstreliti neki železniški most. Pri njem so našli listine, ki izkazujejo, da je bil v zvezi s srbskimi zarotniki.

ARMADA GENERALA ČENA SE UMIKA.

Hong Kong, Kitajska, 22. maja. — Južna armada generala Sun Jai Sana prodira proti severu v provinco Kiangsi. Čete vojaškega gubernierja Čena se umikajo.

OBTOŽNICE PROTI DELAVSKIM VODITELJEM SO IZGOTOVLJENE.

Chicago, Ill., 22. maja. — Sodisce je izgotovilo obtožnice proti enajstim delavskim voditeljem in eni ženski, ki so obtoženi, da so zakrivila smrt dveh policistov. Med obtoženimi so tudi Murphy, Shea in Mader.

TUJCI STAVKAJO NA BAVARSKEM

Amerikanke niso hotele plačati višjih pristojbin kot pa domačini. V boji proti izkoriščanju.

Berlin, Nemčija, 23. maja. — Tukaj se je zoznalo, da je par ameriških žena, vprizorilo mogoče prvo turistovsko stavko v zgodovini, ker se je skušalo na bavarskem izkoristiti ameriške turisti ter se je zahtevalo od njih višje cene kot pa od ostalih.

Kot se glasi, je dala bavarska vlada takoj ob pričetku pasijonskih iger v Oberammergau naročilo, naj se prav posebno upoštevajo ameriške turisti na gradu Lindenhoff, ki se nahaja v bližini Oberammergau in ki je znan kot bivališče nesrečnega bavarskega kralja Ludovika II. So glasno s tem naročilom se je razunalo Amerikancem mesto običajne vstopnine pet in dvajsetih mark celih sto in petdeset amrk. Številni Amerikanci, ki so plačali celih 600 mark za kočijo, ki jih je privedla pred grad, so plačali brez odpora tudi to vstopnino, a pet žena ameriških diplomatov se je postavilo po robu ter niso hotele plačati zahtevane cene. Vprizorile so s tem stavko, ki je ni bilo dosedaj še nikjer pozniti.

Pod vodstvom Mrs. Theodore Logg, žene amerškega konzula Berlina ter Mrs. Smith, žene nekega amerškega kapitana, ki je pridržen amerškemu poslanstvu v Berlinu, so se Amerikanke nastanile v neki sosednji čajnici ter svarile od tam vse Amerikance, ki so prišla na lice mesta pred izkoriščanjem.

Polagoma se je nabralo dosti Amerikancev v čajnici in čuvaji, ki so preje obirali vstopnino, so pršli k posetniku čajnice ter mu rekli, da mora računati pa 150 mark od vsakega amerškega gosta v povračilo za izgubo, katero je imel grad vsled stavke amerških žena. Lastnik čajnice pa ni hotel ničesar vedeti o tem.

Grad Lindenhoff je ostal vsled tega brez amerških posetnikov, ki so se vrnili v Oberammergau, veseli, da so na ta način prekanili bavarsko vlado.

NEMŠKE IN ŠVEDSKE LOKOMOTIVE ZA RUSIJO.

Moska, Rusija, 28. aprila. — Sovjetska vlada je prepričana, da ji bo mogoče poleti obnoviti trgovino. Tukaj se mudi vse polno nemških, švedskih in drugih bančnih zastopnikov. Nemške in švedske lokomotive, ki so bile v zadnjem letu naročene, prihajajo sem v velikem številu.

KAJZER BO DOBIL DEL "PREMOŽENJA"

Glasi se, da je sklenila nemška vlada poslati prejšnjemu kajzerju dvesto milijonov nem. mark.

Berlin, Nemčija, 23. maja. — Socijalistični listi so strašno razburjeni radi poročila, da namerava nemška vlada takoj poslati prejšnjemu kajzerju, ki živi na Holandskem dvesto milijonov nemških mark v delno odplačilo za privatno lastnino Hohenzollerncev. Tozadevne zahteve hotelenllerske družine je preje nemška vlada odklonila.

Listi, ki so priobčili svoje proteste, trdijo, da je sedanje finančno ministrstvo preklicalo prejšnji proglas, soglasno s katerim se ni priznalo zahtev Hohenzollerncev do umetniških zakladov, ker je smatrati slednje za narodno, ne pa privatno lastnino. Socijalisti se boje, da bo vsled najnovejšega sklepa nemške vlade izgubila Nemčija neizmerne umetniške zaklade, ki se nahajajo sedaj v nemških muzejih in v nemških državnih gledališčih. Ogorčenje proti nameravanemu koraku nemške vlade je tako veliko, da bo sklep najbrž preklican.

DVA UPORNA MEHIŠKA MAJORJA USMRČENA.

Mexico City, Mehika, 22. maja. — Včeraj je dospel v mesto Villa Hermosa vojni tajnik Serrano ter uvedel energično kampanjo proti ustaškemu voditelju generalu Carlosu Greene.

Včeraj so usmrtili dva bivša zvezna majorja zvezne armade, ki sta se pridružila ustašem ter so ju pozneje ujeli zvezni vojniki.

BIVŠEMU KAJZERJU BODO DALI 200 MILJONOV MARK.

London, Anglija, 22. maja. — Nemška vlada bo oškodovala bivšega kajzerja za vsa odvzeta posestva. Baje mu bodo dali dvesto milijonov mark.

POMILOSTITEV NADALJNIH VOJNIH "ZLOČINCEV".

Washington, D. C., 23. maja. — Justični departmet je danes objavil, da je predsednik Harding pomilostil Joseph G. Gordona, Alberta Wehde in George Beehma, vsi iz Chicaga, ki so bili spoznani krivim kršitev vojnih časnih postav ter obsojeni na večletno ječo.

Pomilostenje je postalo pravomočno takoj.

NOVA ODLOČITEV SOVJETSKE VLADE

IZVRŠEVALNI KOMITEJ RUSKE SOVJETSKE VLADE JE SPREJEL DEKRET, S KATERIM PRIZNAVA LASTNINSKE PRAVICE V OMEJENEM OBSEGU. INOZEMCI IMAJO ISTE PRAVICE KOT RUSKI DRŽAVLJANI. — IZJAVA KOMISARJA KURSKEGA POROČEVALCEM.

Moskva, Rusija, 23. maja. — Izvrševalni komitej ruske sovjetske vlade je sprejel danes soglasno dekret, s katerim se priznava lastninske pravice v omejenem obsegu. Od tega dekreta je v veliki meri odvisno bodoče postopanje med rusko sovjetsko vlado ter inozemci, ki so imeli dosedaj v Rusiji privatno lastnino.

Dočim se daje obširne pravice kapitalističnim in industrijalnim podjetjem, se v dekretu vendar določa, da mora biti vse omejeno na sovjetske postave in poleg tega se daje tudi svetovetno pravico, da razveljavijo vsak dogovor, "ki bi očitno nasprotoval interesom države".

Posebna klavzula, ki dela postavu ne-retroaktivno, to je da ne velja za nazaj, je bila sprejeta na predlog skrajne komunistične frakcije v zadnjem trenutku. Ta klavzula zanika prav posebno pravice prejšnjih lastnikov, kojih posest je bila eksproprijirana na temelju revolucijonarne postave. Tem lastnikom se jemlje vsako pravico, da bi mogli dobiti nazaj svojo lastnino na temelju nove odločbe in novega sklepa izvrševalnega Komiteja sovjetov.

Inozemci imajo na temelju tega dekreta iste pravice kot ruski državljani, če so si preje pridobili tozadevno dovoljenje od primernih oblast, da smejo obratovati svoja podjetja v Rusiji. Pravico protekcije ruskih sodišč se daje osebam v inozemstvu, ki bi vlagale tožbe radi kršenja kontraktov in drugih zadev, a le v slučaju, da imajo tudi ruski državljani pravico vlagati tožbe v drugih državah, kjer bi imeli ruski državljani svoja podjetja.

VOJNO STANJE MED GODBENIKI.

Budimpešta, Madžarska, 23. maja. — Vojna je izbruhnila med ciganskimi muzikanti na Ogrskem ter črni "jazz-band" umetniki, med katerimi je dosti Amerikancev. Cigani, ki so dajali Madžarski svojo godbo skozi več kot tisoč let, trdijo sedaj, da jih skušajo "jazz-band umetniki" izpodrinuti in vsled tega so vprizorili sistematičen pogon, da jih iztirajo iz dežele.

Cigani so izdali manifest, v katerem obsojajo "erotično in prismojeno godbo" črnecev in občinski sveti sedmih madžarskih mest so že sklenili, da morajo črneči oditi ter se umakniti legitimnim madžarskim ciganom.

Črneči, katere vodi "nigga" iz Mississippija, so izjavili, da so pripravljeni sprejeti boj in da se bodo borili do zadnjega dihla.

Izlet v Jugoslavijo.

Kdor hoče potovati v Jugoslavijo, naj si izbere parnik "Paris". Iz New Yorka odpluje kot izletniški parnik za Jugoslovane dne 14. junija. Jugoslovanom bodo na razpolago kabine z dvema, štiri ali kvečjem šestimi posteljami. Vožnja preko morja je samo šest do sedem dni. Deseti dan ste že lahko v Ljubljani. Jugoslovanskim potnikom bo kompanija dala v Parizu brezplačen obed. Iz Pariza v Trst se bodo odpravljali s posebnim vlakom. S parnikom "Paris" odpotuje tudi vodja tiskarne "Glas Naroda", Mr. Ludvik Benedik.

Velika ugodnost.

Z velikim brzoparnikom BERENGARIA (52,000 ton),

ki odpluje 30. maja, bo zastopnik Cunard proge spremljal potnike do Ljubljane. Za varnost prilaga bo vse preskrbljeno. Iz New Yorka do Ljubljane samo 9 dni. Cena iz New Yorka do Ljubljane \$110.00 in \$5.00 vojnega davka. Frank Sakser State Bank.

(Advertisement)

(Advertisement)

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovene Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
35 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
In Canada	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za šest let	Za pol leta	\$3.50

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Issued Every Day Except Sundays and Holidays.
Subscription Yearly \$6.00

Advertisements on Agreement.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne prištevajo. Denar naj se blagovni po-
šiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam
tudi prejajo bivalne naznane, da hitreje najdemo naslovnik.

GLAS NARODA
35 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2274

AMERIKA IN RUSIJA.

Takozvana "Foreign Policy Association" je naprosila zvezno vlado, naj se vdeleži konference, ki se bo vršila v Haagu na Nizozemskem in ki se bo pečala v glavnem z ruskim vprašanjem. Ker je vlada takoj po sprejemu povabila na tozadevno konferenco odklonila svojo sovedležbo z izjavo, da ustraja še dalje na svojem prejšnjem stališču, je stališče te organizacije tem bolj pomembno.

Stališče, katero je zavzela zvezna vlada ne pomenja nič drugega kot da mora Rusija vprizoriti uspešno proti-revolucijo proti sedaj obstoječim razmeram, predno mora upati, da bo stopila naša vlada v diplomatske odnose z vlado Rusije. Proti-revolucije pa so kaj redki dogodki in vsled tega je po mnenju zveze stališče, katero je zavzela zvezna vlada, groteskno.

Treba je šele čakati na to, če se bo dala zvezna vlada uplivati nase na temelju tega poziva. Ameriška vlada je obvestila evropske države, da bi bila pripravljena vdeležiti se razprav pod pogojem, da se bo pustilo na strani vsa politična vprašanja ter se razpravljalo izključno le o ekonomskih.

Zelo ostro kritiko nad ameriško vlado radi njene- ga kljubovalnega stališča je izrekel sovjetski komisar Steklov.

Vredna je vsega upoštevanja. Stavil je vprašanje zakaj se je konferenca v Genovi izjalovila in zakaj so bila brez uspeha vsa prizadevanja, da se uveljavi v Evropi ekonomsko rekonstrukcijo. — Zato, ker se je Amerika izognila svojim odgovornostim, — izjavlja Steklov.

— Potem ko se je Amerika po dobrem premisleku vmešala v evropske razmere ter prevzela velik del odgovornosti, se je nenkrat zopet odločila, da ostane sama zase ter pusti, da vzame vrag Evropo. Potem ko se je Amerika polastila pretežne večine zlata, kar ga je bilo na svetu, sedi sedaj na svojem zakladu ter zahteva še več zlata od narodov, ki nimajo nikakega.

To, kar je rekel Steklov glede odgovornosti Združenih držav ter zlih posledic versailiske mirovne pogodbe, je več kot v enem oziru pravilno in upravičeno. Mirovne pogodbe so bile sklenjene s sodelovanjem Združenih držav, čeprav ni kongres priznal vseh teh pogodb.

Državni preobrat na Bolgarskem.

Z Dunaja, iz Beograda in Londona so prišla nasprotujoča si poročila glede državnega preobrata, ki se je baje završil na Bolgarskem. Na eni strani se glasi, da je pobegnil mladi kralj Boris iz dežele, a z druge strani se nam zagotavlja, da bodo kralju zveste čete obvladale položaj in da je nevarnost minula.

Kako stoji dejanski stvar, bo mogoče ugotoviti šele v teku par dni.

S tem, da je stopila Bolgarska na stran centralnih zaveznikov, to je Nemčije in Avstrije v glavnem pod pritiskom nemškega Koburžana, ki je sedel na bolgarskem prestolu ter izdal brate svojega naroda, ki so izposlovali Bolgarom prostost in neodvisnost, se je tudi pričelo vse gorje, ki je zadelo v zadnjem času drugače trezni, pridni in konservativni bolgarski narod.

Javno mnenje v Bolgarski, še vedno pod utisom poraza, katerega je doživela Bolgarska vsled svojega izdajstva v drugi Balkanski vojni, je bilo seveda proti Srbom in lahko je bilo prepričati ljudi, da je rešitev Bolgarske pričakovati le od njene zveze s centralnimi zavezniki.

Nemški diplomati so obljubljali Bolgarom vse mogoče stvari in dali so se v resnici pregovoriti, da so stopili na stran Nemčije in Avstrije.

Karen, katere so morali plačati za svoje izdajstvo, je bila velika, a gotovo zaslužena.

Eno stvar pa so zagrešili Bolgari tudi po porazu in ta je obstajala v tem, da se niso iznebili nemške dinastije, ki jih je spravila v nesrečo. V slučaju, da bi proglasili republiko, ter se za vedno odpovedali imperijalističnim težnjam, bi bil brez dvoma tudi zavezniki bolj popustljivi napram njim ter jim odpustili napake in krivice, katere o zakrivilih neodgovorni voditelji bulgarskega naroda.

Preobrat, ki se je završil sedaj, je povsem naravna posledica razvoja zadnjega časa in tudi v slučaju, da bi se sedanja vest ne obistnila, ne bo dolgo, ko bo prišlo do dejanskega izčiščenja ozračja na Bolgarskem.

Dopisi.

New York, N. Y.

V soboto se je poročil Mr. Hlača z gospodično Heleno Primožič. Pevsko društvo Slavce si je šlo v dolžnost, da zapoje svojima članoma podoknico. Ker stanujejo nevestini starši v precej oddaljenem prijaznem Woodside, L. I., je bila ta podoknica za oba popolnoma priakovana. V petek zvečer ob poldesetih je zaorila pred hišo slovenska pesem. Okna so sednih hiš so se začela odpirati. Od več strani je bilo slišati navdušeno ploskanje. Na povabilo nevestinih staršev se je cela družba podala v hišo, kjer je tajnik Mr. Rems v imenu "Slavce" izročil ženini in nevesti malo darilec, želeč jima vse najboljšo k njunemu novemu stanu. Včeraj prikljubljani Mr. Hlača je bil do solz ganjen. V kratkem govoru se je zahvalil za izkazano čast. Medtem je preskrbela mati Primožičeva, izvrsten prizrizek, oče Primožič pa je začel nositi iz raznih skritih kotov nekaj takega, za kar ni treba zeb. Kaj, ne smem povedati, ker je postavo prepovedano. Vendar je pa začela cela družba postaviti lomi in med živahno zabavo, ki se je razvila, je le prehitro potekel čas. Gospod in gospa Primožič ter njuna nečakinja gospodična Cirila Gorjane so zabavali celo družbo tako ljubezni- vo, da ni nihče mislil na dom. Govori se, da so nekateri pevec, prosi- smi pevec, ne pevke, prišli v so- to zjutraj ob solnčenem svitu do- mov, ker so baje zmiraj karo za- mudili in ker so bili "afraid to come home in the dark". Ako se bodo vsa voščila, katere so bila ta večer izročila ženini in nevesti, uresničila, se jima ni treba bati za bodočnost. V soboto je bila potem poroka, kateri sta kot priči pris- tovala Mr. Frank Lupsha in Mr. Jos. Rems. Po jako okusnem kosilu v gostoljubni Primožičevi hiši sta se podala novoporočenca v svoj golobnjak na prijazni Staten Island. Bilo srečno!

Royal, Pa.

Tukaj smo dne 5. aprila odlo- žili pike in lopate ter šli na stav- ko za boljši kos kruha in da se ne bomo sramovali pokazati se na- šim štrajkujočim sobratom. V tu- kajšnji naselbini je nas Slovencev bolj malo, ali kolikor nas je, smo lahko ponosni, da ni med nami niti enega, kateri bi tisto umazano skebsko delo opravljal. Tudi Slovaki in Italijani so zavedni ljudje in trdno stojijo v boju proti kapitalističnim izkoriščeval- cem delavcev. Zalobog, da se tu- kajšnji ameriški keksarji oziroma bosovski petolizci ne zavedajo svo- je dolžnosti. Tukaj jih je nekako 5 do 7 takih garjeveev, kateri o- pravljajo ta umazani posel. Upam, da ni več daleč čas, ko bodo pre- jeli plačilo za svoje nesramno skebsko delo. Stavka v tej okolici je popolna in delavstvo brez ma- lega vje organizirano.

Vremenski bogovi so nam še

precej naklonjeni ter nam dajejo še desti povoljno vreme, da se lahko prosto gibamo v tej zeleni naravi.

Najbolj srečni med srečnimi so zakonski možički. Kar nas je pa samec, smo pa zadovoljni, če se v slučaju snidenja s kakšno slova- ško šmarneco in si tako napolnimo svoje poželjivo srce z radostjo.

Imamo tudi eno slovensko pod- porno društvo, katero spada k S. N. P. Jednoti, tako da se vsakdo lahko zavaruje proti nesreči ali nezgodi.

Pozdravljam vse štrajkujoče rudarje in jim kličem: Delujmo roko v roki in zmaga je na naši strani! Pozdravljam tudi čitate- lje in čitateljice tega lista.

Louis Kuhar.

Reitz, Pa.

Malo čudno je, ker od tukaj ni nobenega dopisa. Zato sem se na- menil, da malo popišem, kako je v tem kraju.

Tukaj imamo dva premogorova, pa oba stojita. Delavci si delajo kratak čas, po rovu pa mihi dela- jo. Vse stoji že od 5. aprila na- prej. Skebov nimamo in jih tudi ne potrebujemo. Koder kakšen skeb dela, je najboljši, da se ga prime v pesti. Tak delavec je kruh drugim, samemu sebi ter svoji družini. Ali se bo spomnil, kaj je delal, a bo prepozno po toči zvoniti. Zatorej, tovariši in prija- telji, držimo skupaj, kakor smo začeli, do konca stavke, pa bomo videli, kaj bo, ali bo zmaga od de- lavca ali pa od delodajalca. Poča- kajmo še malo, da jim zaloga po- teče. Saj je vedno manj, ako se vedno jemlje in nič ne doloži. En- krat zmanjka. Po listih se bere, da ponekod dela 4—5 mož. Za ta- ke je najboljši, ko gre na delo, da mu pade kamen na glavo.

Za zdaj naj bo zadosti. K skle- pu tega dopisa pozdravim vse štrajkarje ter jim kličem: Stojmo trdno do konca naše zmage!

Lovrenc Bizjak.

Canon City, Colo.

Mi smo zastavili 1. aprila v treh rovih. Tukaj je precej slo- venskih družin in peclarjev. Stav- ka se nadaljuje mirno. Kakor po- vsod, se je tudi tukaj dobila gar- jeva ova. 17. maja ponosi je zne- sel notri orodje, drugi dan je pa kreval v rov No. 5. Dosedaj so delali tudi trije kompanijski mož- je, pa ko so zagledali skeba, so šli precej domov. Potem je pa su- perintendent prišel in je se njega do- mov pognal. Rekel je, da z enim samim ni meč majne ronati. Po- tem je možak prav klaverno do- mov kreval. On je rodom Hrvat, ima lep dom, velik avtomobil in dosti denarja, pa nič otrok. Po- tem veste vsi, da mu je treba ske- bati.

Končno pa pozdravljam vse za- vedne štrajkarje. Le držite se, zmaga je naša!

Slovenski štrajkar.

Peter Zgaga

Laški kralj se je dolgo časa obo- taval, slednjič se je pa vseeno od- junil ter prišel v Trst.

Laško časopisje v tej deželi je poročalo, da ga je sprejelo na po- molu petindvajset tisoč otrok, oblečenih v rdeče, belo in zeleno.

Naše trobojnice najbrže ni bilo nobene.

Le dve barvi imamo v novem praporju.

Belo — znamenje naše nedolž- nosti, in rdečo — znamenje naše prelite krvi.

Višnjevo barvo upanja je nado- mestila zelena barva zavesti.

Kaj je rekel kralj, ko je našel sredi Trsta kup razvalin, ko je uprl oči v naš požgani in poruše- ni dom?

Ali je v svojem visočanstvu prez- rli to malenkost, ali je kot mo- der vladar posvaril svoje podlož- niki?

Če ima kaj prida nuses, mu je gotovo udarila nanje govorica, ki je rodna govorica njegove žene, kraljice, rojene v kršni Črnigori. Za to malenkost se pa najbrže ni zmenil, in če bi se hotel, bi hrup italjanstva zadušil naše glasove.

Pred davnimi leti je živel na Ruskem vladarica Katarina II., ki je bila modra žena, skoraj tako modra kot je sedanji laški kralj. Vsa modrost ji pa ni veliko hasnila, ker je imela zanikerne služabnike, ki so jo eiganili, kjer- koli so jo mogli.

Pravili so ji, da je tam na ju- gu Rusije krasna dežela, Krim po imenu, silno rodovitna, samo de- narja manjka za njen razvoj.

Carica je dajala velikanske svote, služabniki so jih pa pog- njali po grlu.

Ko se ji je pa nekoč začela za- dave sumljiva dozdevati, se je od- pravila, da se na lastne oči pre- priča, kaj in kako.

Umerno je, da je služabnikom, valpetom in podnajemnikom za- stala sapa.

Bil je pa med njimi eden, pre- brisan glava, Potemkin se je ime- noval.

Izmislil si je načrt, ki se je iz- borno obnesel.

Ko je izvedel, kje se bo carica najprej ustavila, je šel s par sto ljudji doli ter izpremenil okolico v zemeljski raj.

Celo umetna drevesa je dal po- staviti, Carica se je čudila.

Zvečer je šla spat, Potemkinovi ljudje so pa delali ter čez noč zgradili v oddaljenosti par sto metrov novo —

Ob poti so razpostavili črede in pastirje, ki so se vsak dan sproti našim, da jih carica ni spo- znala.

Tako se je vršilo potovanje v najlepšem redu.

Carica Katarina je bila z vsem zadovoljna in ni mogla prehlvaliti teh čudežnih krajev.

Italjanskemu kralju so pokazali v Trstu vse, kar so mogli.

Pristanišče je bilo gotovo polno ladij, kolodvorji polni železniških voz.

Solske otroke so bili za tisto prihihi nasitili, da so lahko kriča- li "evviva".

Kralj je gledal in se je čudil. Gledal je in se čudil Potemki- novim vasi.

Kajti Trst je mrtvo mesto. Odrašeni so ga pogubili.

Jugoslavanska**Katol. Jednosta**

Ustanovljena 1. 1898

Inkorporirana 1. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odbor:
Predsednik: RUDOLF PERDIAN, 973 S. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 104, Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROOKH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrti: JOHN N. MOVERN, 624 N. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni skrbniki:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 543 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
MOHAR MLADIČ, 2803 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Poradni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 2912 Beacon Ave., Seattle, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Skupščinski odbor:
VALENTIN PIRO, 519 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
PAULINE ERMENO, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSIP STEELE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARČ, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".
Vse stvari tiskajo se uradnih zadev kakor tudi denarne pošilja- tvo naj se pošilja na glavnega tajnika: Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišča sprave naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.
Jugoslavanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva J. S. S. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Nove društvo se lahko ustanovi v 8 člani ali članicami.

Iz Jugoslavije.

Žična železnica v Bakar.

V Bakaru se je vršila v navzo- nosti zastopnikov ministrstva sa- obračaja in javnih del, pomorskih oblasti, bakarske občine in in- ženjske organizacije svečana ko- levdacija gradbe žične železnice, ki bo vezala bakarsko luko z že- lezniško postajo.

Češki brzovlek za Bakar in Du-
brovnik.

Praska "Narodni Politika" po- roča, s 1. julijem uvede v promet nov brzovlek preko Bratislave in madžarskega ozemlja do Bakra, z druge strani pa od Zagreba pre- ko Sarajeva do Dubrovnika.

Kaznovana banka.

Minister finance je kaznoval di- rektorja zagrebske tvojnice usnja- Kleina in pa zagrebsko podružni- co Wiener Bankvereina, vsakega na 10,000 dinarjev globe radi ne- dovoljenega nakupovanja in pro- daja dolarjev brez predhodnega odobrenja Narodne banke. Wie- ner Bankverein je povrh tega edvzeto dovoljenje za trgovanje z devizami in valutami.

Razpust organizacije bivših a.o.
oficerjev v Zagrebu.

Pokrajinska uprava je na pri- tisk javnega mnenja razpustila društvo bivših avstro-ogrskih ofi- cerjev, ki je pred kratkim prire- dilo izizvalno zabavo pod pokro- viteljstvom bivšega beogradskega guvernerja Salis-Sewisa. Pri tej zabavi je prišlo do znanih inciden- tov, ker je patriotsko občinstvo protestiralo proti obnašanju teh avstro-ogrskih oficerjev. V dru- štvenem lokalu je bil zaplenjen I. imenik članov, med katerimi se razreda. Čestitamo!

nahaja tudi neki Milan Gregoric, o katerem je dokazano, da je ma- džarski špijon proti Jugoslaviji. Ta Gregoric se tudi sedaj nahaja na madžarskem ozemlju.

"Trgovinski glasnik" o draginji in zapravlivosti.

Beograjski "Trgovinski glas- nik" piše o priliki protidraginjs- koga shoda Narodnega ženskega saveza v Beogradu, da so trije glavni vzroki draginje, in sicer: slaba valuta, slab promet ter ne- racionalno trošenje tako od stra- ni države kot od strani poedin- lev. Poslednje je najbolj opasno, ker bo trajalo še tudi potem, ko se popravi valuta in promet. Da- našnja poveljna mentaliteta ljud- stva ima mnogo sličnosti z zad- njimi leti življenja v starem Ri- nu, ali z življenjem v Španiji v 16. veku. Človek, ki se je naučil potratno živeti, zlasti mladina, ne postane nikdar več skromen. Kak- i močje, kake žene bodo iz današ- nje mladine? "Trgovinski glas- nik" meni, da bi Zvezni savez več dosegel kot znoreta finančni in saobračajni minister skupaj, ako se mu posreči vsaj svoj spol pre- pričati, da leži odličnost v skrom- nosti in ne v neumnem luksuznem zapravljanju.

SLOVENSKA VEST.

New York, N. Y.

V "Villa Maria Academy" je dne 18. maja t. l. tukajšnja Slo- venska gospodinja Ivanka Ovea absolvirala višjo šolo in položila izpit z izvrstnim uspehom. Odli- čenemu lokalu je bil zaplenjen I. imenik članov, med katerimi se razreda. Čestitamo!

ADVERTISEMENTS.

ZASTAVE REGALIJE, TROBOJNICE, KAPE, PREKORAMNICE, in vse potrebščine za društva.

VICTOR NAVINŠEK 331 GREEVE ST., GARANTIRANO DELO.
CONEMAUGH, PA. ZMERNE CENE.

EDINO — PRAVA — SLOVENSKA TVRDKA

ŠTEDENJE KOT IZDATEK

Katero pot gre Vaš denar?

PRORAČUN VAŠIH PREJEMKOV IN IZDATKOV VAM BO POVEDAL TO V NAPELJI

Prihraniti denar ni tako težavno, ako se ve na kateri način. Izkušnja je dokaza- la, da postane štedenje čisto lahko in umerno, ako se preračuna načrt za izdaje 12-ih do- hodkov, brez ozira na to kako žali so, ali kako občutni so odbitki na istih.

Ako smo toraj dosegli stališče, pri katerem smatramo naše prihranke kot redno po- stavko naših izdatkov, v tem da položimo za prihranek določeni znesek na stran tako si- gurno in skrbno kakor ga bi dolgovali mesarju namesto samemu sobi — potem je vpra- šanje rešeno.

DAJTE NAM PRILIKO BAZLOŽITI VAM NAČIN, KI BI BIL NAJBOLJ PRIMEREN VAŠIM POTREBAM.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street — New York, N. Y.

Glavno zastopstvo
Jadranske Banke

Dr. Ivan Tavčar:

VISOŠKA KRONIKA.

1695.

(Nadaljevanje.)

VIII.

Prihajala je pomlad in me spominjala na očetove ukeze.

Na gradu sem opravil vse in gosposka je pripoznala, da sem lastnik in gospodar visoških dvih gruntov. Plačati sem moral cele koše denarja: plačal sem urbar, ščino, umrlino, tedenske vinarje, deseti in dvajseti vinar in bogve kaj še vse; samo zraka, ki ga diham, mi niso obdali! Pač res, v starih časih se je živel ceneje kot danes, ko mi je še celo prvi hlapec svojo letnino desetih nemških goldinarjev povijal za cela dva sem mu moral obljubiti še ene prte ne hlače, kar tudi ni malenkost. Težki so dnevi za gospodarja!

Naznani so mi je, kar je bil zapisano v testamentu. Zapisano pa je bilo na prvem mestu, da naj ne postavim v stran obljub ob očetovi smrtni postelji.

Brat je dobil petnajsto domačih goldinarjev in da bodi prekrbljen z vsako potrebo, dokler dela pri hiši. Le sreča, da sem imel v hiši še švedsko vojno blago! Ta me je izvelika iz vode, ker bi bil drugače gotovo utonil.

Sv. Florijana dan po jedi sem govoril z bratom ter mu povedal, da mi je izpolniti očetovo voljo in da se moram vsled tega odprviti na dolgo pot v nemške dežele. Prigovarjal sem mu, da naj bo pameten pri gospodarstvu in da naj se ne spušta na lahkomišelnost, kar sem moral dosedaj vsa sili opaziti; predsem pa da naj bo pokoren sosedu, ki bo v moji odsotnosti nadzoroval visoko gospodarstvo.

Ta sosed je bil Jakob Debeljak, jako spoštovan mož in zelo izkušen kmetovalec. Imel je posestvo tik nas in po pravici ga je vse spoštovalo, ker je bil že dolgo vrste let ključar pri Sv. Vohniku.

Kadar je gospod grajski glavar prišel, da bi pregledal in potrdil cerkvene račune, so vselej poklicali tudi Jakoba Debeljaka, in duhovni oče ga je povabil na kosilo v poljansko župnišče, da se sedel pri eni mizi s tako visokim gospodom, kakor je gospod grajski glavar! Te časti je bil močno vreden, ker je bil na vse strani pošten in pripraven.

Z veliko prijaznostjo je sosed Jakob prevzel opravke, za katere sem ga prošil. Takoj pa je zapisal, da jih je opravil vestno, dokler se nisem vrnil iz nemških dežel. In naj še pristavim, da mu je brat Juri izkazoval pokorščino, tako da v moji odsotnosti gospodarstvo ni trpelo škode.

Sv. Florijana dan sta stala na našem dvorišču dva osedlana močna konja. Na enega smo naložili moko, kaše, nekaj hlebov kruha, pa tudi različen orodje, ker se na taki poti rado pripeti, da moraš tu in tam prenočiti na samotni kjer je samo to, kar si skuhaš sam. S hlapecem sva bila oborožena kakor vojaka, da bi najhu ne mogli ugnati razbojnikov, ki po goščavi radi preže na potnike. Sam sem sedel v sedlo, hlapec pa je vodil otovorjenega konja.

Proti večeru sva prišla v mesto, da tam prenočiva, ker se je moralo v Luki opraviti še in na ono.

Ustavil sem se, kakor vselej, pri Wohlgenuetu. Ali poznal se je razloček! Če sem prišel prej ko se nisem bil gospodar, sem moral sam spraviti žival v hlev in gledati, da je dobila kaj zobanja. Sedaj pa, ko je cela Luka vedela, da sem gospodar na Visokem, se je prikazal, komaj da sem v prostorni veži zlezal s konja, sam oštr Wohlgenuet in zavpil proti kuhinji: — Visočan je tu, — glej da mu kaj dobrega pripraviš, gospodinja! — In ni odnehal prej da sta bila spravičena oba konja in da je bil tovor rahlo in previdno prenesen v gorene nadstropje, kjer se mi je odkazala spalnica. Ko sem hotel nato stopiti spodaj v pivnico, v prostore, odkazane kmetom, se je Wohlgenuet temu protivil: — Pojdi, pojdi, z mano greš v prostore za boljše ljudi! Čemu sem pa zidal novo hišo?

Res je bil Kašper Wohlgenuet, ko je leta 1660, pogorela skoraj vsa Luka, na pogorišču postavil novo, gosposko hišo, kakor jih še

celo v Ljubljani ni mnogo! Zgoraj na prostorni veži je bila pripravljena dolga in široka miza, h kateri so na večer prihajali loški gosposke, da so pili vino in isto zoprnjo pijačo, ki se je pred nekaj leti pritepla k nam iz nemške dežele. Tu sem ni smel prihajati vsakdo, smeli so prihajati tisti, ki so v Luki kaj šteli, kar se nam ni videlo čudno, ker je tu in tam prišel v to družbo še celo gospod grajski glavar. Ni tudi čudno, da mi je sree nekaj toliko, ko sem tisti večer stopal za oštirjem.

Pri mizi je že sedelo nekaj loških gospodov. Bil je tu grajski protipisar, grajski žitničar, mestni pisar, mestni pek in še nekaj meni neznanih meščanov. Sedeli so v dimu in imeli prav slabo razsvetljavo. Pa sem vendar takoj opazil, da družba ni pri dobri volji in da se gospodje kisto drže. Vedel sem tudi, zakaj.

K mizi je bil namreč prisedel Primož Bergant, ki je imel znano svojo pretepaško gostilno v Oslovski ulici, kjer so obstajali tovrstni hlapec in kjer je imel hlev za tovrstne konje in tovrstne osličje. Proti večeru je bil Primož že navadno pijan. Takrat je prav rad smuknil v tujo gostilno, bodisi iz radovednosti, bodisi da mu doma žena ni dovoljevala več pijače. Rad je silil v bolj gosposke družbe. In tako je prišel tudi danes k mizi na zgornji veži Wohlgenuetove pivnice. Vrnili se je med gospode, golorok in siten.

Ko je paju Bergantov oče zagledal, je veselo izpregovoril:

— Ej, Kašper, kje pa tičiš, vrag! Dolgo že vpijem, pa te le ni! Zatorej prinesi merico nemškega olja. Imam pravo poželjenje po njem!

— Kdo te je klical, — se je zajezil Kašper, — in kdo te je naječ, da nadleguješ gospode?

— Kakšne gospode? — je odgovoril Bergant zaničljivo. — Takih gospodov ti na Ledeniku, če hočeš, nagrabim na koše! Kali od teh živiš? Mi ti izpijem tvoje kisto vino, kolikor ga ne popiješ sam, in še za drag denar! — Torej prinesi!

V tistem hipu ga je Wohlgenuet

Ženstvo v političnem življenju.

V vseh svobodnih deželah vladajo stranke. Stranka, ki je v premoči, predstavlja narodovo voljo, kakor se je to dokazalo na zadnjih splošnih volitvah, ter je odgovorna svojem ljudstvu za svoje obnašanje in zadržanje v javnih zadevah. Če izgubi ljudsko zaupanje, bo ob prvi priliki podpirala večina naših volivcev poprejšnjo stranko ter ji zročila vladne vajeti v roke.

Predsednik Harding je kakor vsi njegovi predniki dober strankar. Zato meni, da morejo ženske in moški najbolje služiti svoji domovini, če se pridružijo tej ali oni izmed obstoječih političnih strank. V nagovoru, ki ga je imel ondan pred večjo skupino našega ženstva, je dejal med drugim tudi naslednje stavke:

— Veseli me, da morejo sedaj tudi naše ženske igrati svojo važno vlogo v ameriškem političnem življenju... To pa store v polni meri, če se pridružijo prizanim političnim organizacijam... Jaz ne verujem v osebno vladno. Naša je ljudska vlada poton zastopstva političnih strank. In takšno vladno smatram za najboljšo z ozirom na našo republiko. Več strankiniga botstva si želim v vladi. Nikakor ne moremo biti posebno v napačnem mnenju, če pomislimo, da smo tako sijajno gradili po ameriškem sistemu strankine vlade... Nobena skupina našega ženstva bi ne mogla odločno in natanko povedati, kaj naj je najboljša za njo, če bi se ne posvetovale z moškimi. Ravno tako je ta stvar z moškimi. Zelo hudo bi mi bilo, če bi doživeli dane, ko bi imeli v Ameriki strankarske cepitve med spolnimi vrstami.

Pretežna večina ameriškega ženstva misli s predsednikom, da bi bile politične cepitve z ozirom na spol porog ženski volilni pravici in najhuje zlo, kar bi se jih moglo pripetiti v javnem življenju te dežele. Tiste dobromislečice ženske, ki se potegujejo za posebno žensko stranko očividno ne vedo, da delajo s tem za povrnitev in obnovo svojega prejšnjega stališča, da delajo za obnovo svoje nekdajne državljanske neenakosti.

Da, ženska stranka je bila potrebna, dokler so imeli samo možiki pravico do volilnega glasovanja ter se upirali, da bi to pravico delili z ženstvom. Ali sedaj, ko so ženstvu dane vse pravice aktivnega državljanstva, nima ženska stranka nobene podlage ali povičarja za to, da bi obstajala. In če bi bila v našem političnem življenju sedaj, bi se z njo državale edinele stare tradicije, ki bi nemudoma poklicale nekdajne neenakopravnosti nazaj.

Na Finskem in v Skandinaviji imajo ženske že leta in leta pravico glasovati na lokalnih ali splošnih volitvah. Ali doslej jim še ni prišla nespametna misel v glavo, da bi si ustanovile lastne politične organizacije. Ženske organizacije imajo tamkaj le ta namen, da dobe ženske glasovnice. Bržko so si pridobile volilno pravico, so se pridružile že obstoječim strankam. Te tej, one drugi, kakor je pač kateri bil všeč. In odtlej nadalje so vselej korakale v strankinih vrstah ramo ob ramo z moškimi. Tiste izmed njih, ki so prišle v Zdr. države ter so sedaj volile tukaj, se do pičice strinjajo s predsednikom v tej zadevi. In tako je na splošno tudi z drugimi tujerodnimi ženskami, ki imajo volilno pravico.

muet že tiščal za vrat ter ga tiral proti stopnicam. Tam ga je pehnil od sebe, da se je Primož lovilo ob steni.

— Kakor češ — za svoj denar dobim povsod pijačo, boljše od tvoje! Ti in tvoji gospodje v mojih očeh še tistega ne dosežete, kar pušajo konji in osli po cestah!

V sruju je odel. Gospodje so bili nevoljni, in oglasil se je žitničar Triller:

— Če boš take ljudi puščal sem gor, boš kmalu sam sedel pri tej mizi!

August Schwinger pa je dodal: — Kaj bi bilo, ko bi bil danes gospod baron med nami!

Ostir jih je tolažil, da bo v prihodnje bolj pazil, da ne pride v gornje prostore niške, ki bi ge spodom ne bil več. Dodal je: — Tukaj pa imam značca, katerega gotovo ne boste odpravili; veliko posestvo ima, in Polikarp, njegov oče, ki je včasih že pil pri tej mizi, je naložil veliko denarja v švedskih vojnah.

Radi so me sprejeli, posebno mestni pek, ki je upal, da bo ceno kupaol od mene pšenice. Drugi zopet so me gledali bolj od strani; ali imovitega človeka ne mečejo nikjer na cesto, če se spodobno vede. Vendar pa govorica ni hotela prav teči, ker je gospodi obličal v kosteh pijani Bergant in ker jih je moja oseba vendarle nekaj motila, ko dosedaj še nismo bili znani.

Govorilo se je o mestni žitnici in o tem, koliko je bilo žita v nji. Glede cene je pek ugovarjal, da je previsoka. Tako se je vlekla govorica naprej, počasi in zaspno, dokler nismo začuli na stopnicah težkih korakov.

— Frueberger prihaja in slabe volje bo, ker se je zopet enkrat brez uspeha plazil okoli deželne glavarja Volka Engelbrehta! — tako je izpregovoril gospod protipisar.

Dalje prihodnjč.)

Iz umobolnice je pobegnil

Ludovik Merhar, trgovec iz Dobrne vasi pri Kočevju, star 30 let.

Kameleon.

Preko sejmišča je šel v novem plašču, držeč v roki zvešček, policijski nadzornik Očumjelov. Za njim je korakal rdečelas stražnik s košaro, ki je bila do vrha napolnjena z zaplenjenimi kosmuljami. Krogikrog gluha tišina... Na trgu ni bilo človeške duše... Odprta vrata prodajalnice in krčme so tožna zla v svet kakor lačna žrela; niti prosjakov ni bilo videti pred njimi.

Zdajci je začel Očumjelov pitje: — "Ti boš tu grizel, prekleta mrha! Otroci, ne izpustite ga! Grizti dandanes ni dovoljeno! Držite ga! Hej... hej!"

Začelo se je pasje cviljenje. Očumjelov se je ozrl proti dotični strani in zagledal, kako je prišel z dvorišča trgovca Pičugi na pes, ki je skakljal po treh nogah in se oziral nazaj. Psa je zasledoval človek v oškrobljeni bombasti srajci in z odpetim telovnikom. Tekel je za psom, tebebnil s prednjim delom telesa na zemljo in ujel psa in kričanje: — "Ne izpustite ga!" Iz trgovine so pokukali zaspali obrazi in kmalu se je zbrala, kakor da je zrastle iz tal, pri dvorišču množica ljudi.

"To bo zopet neumesten nered, Vaše blagorodje!" je pripomnil stražnik.

Očumjelov se je obrnil v pol na levo in stopil proti množici. Zagledal je, da je stal tik ob vratih dvorišča zgoraj opisani človek z odpetim telovnikom, držal desno roko v zrak in kazal množici krvav prst. Obraz polpijanega človeka je bil, kakor da so mu na čelu napisane besede: — "Čakaj me, jaz te že naučim, ti psina!" In celo prst je držal kvišku kakor zmagovalno znamenje. Očumjelov je spoznal v tem človeku zlatarja Hrukina. Sredi gruče ljudi je sedel, z razkoračenima sprednjima nogama, tresoč se po vsem životu, povzročitelj tega izgredata, mlad bel hrt s filastim gobcem in nemeno lico na hrbtni v njegovih vlažnih očeh sta se odražala strah in groza.

Očumjelov se je prerinil skozi množico. "Kaj se godi tu?" je vprašal. "Zakaj stojite tu? Ti tu, kaj je s tvojim prstom?... Kdo je tu kričal?"

Hrukin se je odkakljal v roko. Potem je začel: — "Šel sem, Vaše blagorodje, in nisem nikomur ničesar hotel. Nameraval sem govoriti v Mitrijem Mitričem zaradi lesa. Naenkrat me ugrizne to ščeno brez vsakega povičarja v prst... Oprostite, mož sem, ki živi od svojega dela. Imam fino delo. Zahtevam, da se mi da odškodnina, zakaj — tega prsta mogoče ves teden ne bom mogel uporabiti... V nobenem zakonu ne stoji. Vaše blagorodje, da bi si moral dati človek od živali kaj prizadejati... Ako bi hotel že vsakdo grizti, bi bilo pač najbolje, da bi me sploh ne bilo na svetu."

"Hm!... No dobro..." je dejal Očumjelov v ostrem tonu, se odkakljal in namršil obrvi. "No dobro... Čigav je pes? Tu moram nastopiti. Bom ljudem že pomagal svoje pse tako slabo vzgajati! Končno enkrat moramo na tako gospodo paziti, ki se noče uklanjati odredbam. Ako bo obsojen tak mogotec na pošteno globbo, si že zapomni, kaj pomeni poslušati, da se psi ali druga žival potepa brez nadzorstva okoli. Naučim ga olike!... Jeldirin," se je obrnil nadzornik k stražaru, "ugotovi, čigav je pes in napravi zapisnik o tem! In psa ubiti! Nemudoma! Skoro gotovo je stekel... Čigav je pes? vprašam."

"Prejkone je to pes generala Žigalova!" je odgovoril nekdo iz množice. "Pes generala Žigalova? Hm... Jeldirin, snemi mi plašč! Grozovito je soparno! Bržkone se bliža zvečita... Toda nečesa ne morem razumeti," je nadaljeval Očumjelov, obrnivši se k Hrukinu. "kako te je sploh mogel ugrizniti? Ali doseže do tvojega prsta? Saj je čisto majhna živalica, in kakšen dolgin si vendar ti! Gotovo si si oprasil prst ob žebelj in si prišel na misel, da stresče svoj jezo nad psom. Ti si vendar... poznana oseba! Poznam vas, nič vredneži!"

"Držal mu je v šali cigaro proti smrčku, Vaše blagorodje, in pes, ne bodi neumen, ga je uklal... Neumen človek je, Vaše blagorodje!"

"Lažeš, kriva spaka! Saj nisi videl. Zakaj tedaj lažeš? Njegovo blagorodje je moder gospod, in ve prav dobro, ali kdo laže, ali pa

govori po svoji vesti, kakor pred Bogom... Ako pa lažem, naj to odloči sodnik. On ima zapisano v zakonih... Dandanes so vsi enakopravni... Jaz sam imam brata pri orožnikih... ako hočete vedeti."

"Ne besedeči dolgo!"

"Ne, saj to ni generalov pes..." je pripomnil v skrbeh stražnik. "Takah psom nima general. On ima večidel prepelčarje."

"Veš to zagotovo?"

"Zagotovo. Vaše blagorodje."

"Tudi sam vem to. General ima drage pse, plemenite pasme; ta tu pa je, vrag vedi, kaj je! Nima pametne larve, niti pametne postave; čisto navadna stvar!... Da si pač ljudje vzdržujejo takega psa! Kaj si le mislijo pri tem! Ako bi se tak pes pokazal na cesti v Petrogradu ali Moskvi, veste, kaj bi se zgodilo? Ne gledali bi dolgo po postavah, temveč bi mu brez vsega upihili luč življenja! Ti, Hrukin, si utrpel telesno poškodbo; stvar moraš zasledovati... Ljudi je treba pripraviti k pameti! Zadnji čas..."

"Mogoče bi pa tudi biti, da je generalov" je pomišljal stražnik v glasnem samogovoru. "Na smrčku mu seveda ni zapisano... Toda zadnjič sem videl na generalovem dvorišču takega psa."

"Prav gotovo je generalov!" je zaklical glas iz množice.

"Hm... Ogrmi mi vendar plašč, Jeldirin. Zapihal je nekak veter... Čisto shladilo se je... Nesi ga generalu in poižvi, kaj je. Povej, da sem ga našel in ga pošiljam tja... In reci, naj ga ne pušajo na cesto... Mogoče je dragocen pes, in ako ga beza vsak svinjar v nos s cigaro, potem ne bo dolgo pa bo pri koncu. Pes je neznosno bitje... In ti, butec, spusti roko! Ni ti treba držati svojega neumnega prsta kvišku! Tvoja lastna krivda je!"

"Tu gre generalov kuhar; tega bi mogli vprašati... Hej, Proher, pridi semkaj. Ljubi prijatelj! Ogledaj si psa... Ali je va?"

"Kaj ti pada v glavo! Takih vse življenje nismo imeli!"

"Kaj bi še dalje vpraševali," je rekel Očumjelov. "To je žival, ki se potepa brez nadzorstva okoli. Tu ni treba mnogo govoriti... Ako sem dejal, da je žival, ki se potepa brez nadzorstva okoli, potem je tudi tako. Treba ga je ubiti, pa basta!"

"To ni naš pes," je nadaljeval Proher. "To je pes generalovega brata, ki je pred kratkim prišel. Naš gospod ne ljubi hrtov, toda njegov brat jih ima rad."

"Je li res prišel gospod brat gospoda generala?" je vprašal Očumjelov, in ponižen nasmeji se mu je razlil po vsem obrazu. — "Vladimir Ivančič? No, kaj takega, moj Bog! In jaz nisem niti vedel! Ali je prišel v posete?"

"Da."

"No, kaj takega, moj Bog!... Ali je zahrepenel po svojem gospodu bratu... In jaz nisem niti vedel! Torej pišček je njegov? To me nadvse veseli... Vzem ga s seboj. Ljuba mala živalica... In tako ročna... Zgrabil malopridnega za prst! Ha, ha, ha... o, kaj se treseš, psiček moj? Rr... Rr... Ne sedaj je pa hud, mali porednež... Tako lepa živalica..."

Proher je poklical psa in odšel z njim z dvorišča. Množica je zasmejovala Hrukina. "Jaz ti že pokažem!" mu je zažugal Očumjelov, zapel spredaj plašč in nadaljeval svojo pot preko sejmišča.

Originalen način iztirjavanja dolgov.

Ali je mogoče, da čaka Nemčija, da se bodo njeni upniki poslužili načina iztirjavanja dolgov kot je v navadi na otoku Cejlonu? — Kakšna sijajna prilika bi bila to! Upnik na Cejlonu gre k človeku, ki mu je dolžan denar, noseč v roki liste Neungala rastline, ki je skrajno strupena. Dolžniku izjavi, da se bo na mestu zastrupil, če ne dobi denarja. Dolžnik plača takoj. V drugih deželah bi se najbrž smejal svojem upniku, a na Cejlonu je veljavna postava, ki nalaga visoko globo onemu, ki je vzrok samomora kakega drugega človeka.

Vsled tega se nikdar ne zgodi, da bi upnik dejanski požrl strupeno rastlino.

ROJAKI NAROČATE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVI

Brezglava politika Francije.

Takoj po seji podkomisije, ki je obravnavala položaj, ki je nastal zaradi rusko-nemške pogodbe, je poslal francoski delegat Barthou predsedniku konferencie Facti spomenico v kateri izjavlja, da odgovor ruske kžkor tudi nemške delegacije ne zadovoljuje francoske delegacije. Francoski delegati so se prepričali, da je rusko-nemški dogovor uničil medsebojno zaupanje prizadetih držav in poziva jo zaradi tega predsednika konferencie, naj pozove šefe delegacij, ki so podpisali spomenico z dne 18. aprila na posvetovanje o nastalem položaju. Takoj po prejemu tega pisma, je sklical de Facta sejo delegatov velike in male antante v "Palazu Reale". Poročevalec je bil francoski delegat Barthou, ki je izjavil, da ne more sprejeti Francija predsem nemške tri točke, in sicer sledeče: 1. Nemška delegacija je izjavila, da je člane zavezniških delegacij večkrat obvestila v rusko-nemških pogajanjih. O teh pogajanjih pa ni bilo Franciji ničesar znanega do objave rusko-nemške pogodbe. 2. Nemška delegacija trdi, da so sklepali zavezniški ves čas genovske konferencie kako bi oškodovali nemške koristi. Vse to je nesramna laž, ki jo morajo Nemci preklekati. 3. Nemška delegacija je izjavila, da se ne bo udeleževala posvetovanj o ruskem vprašanju v kolikor ga je že rešila v pogodbi s sovjetsko Rusijo. Tako tolmačenje je pregrešno in mora konferencie doseči, da bo postala nemška delegacija drugega naziranja. Po Barthoujevem izjavljanju je govoril angleški delegat Lloyd George, ki je povdaril, da nima nemški odgovor vseh teh osti v sebi in da so Francozi vsekakor preveč občutljivi. Njemu se je pridružil de Facta, ker pa je Barthou le vztrajal pri svojih trditvah in zahteval, da nemško delegacijo sploh izključi od posvetovanj o ruskem vprašanju, so se zavezniški delegati slednjeje udali, da bodo sestavili tozadevno spomenico. To spomenico je o predčrpanjem setavil s pomočjo Lloyd Georgea, ki je izjavil, da je Anglija sicer velika prijateljica zveze med veliko in malo antanto, da pa vbo doče ne bo išla s tistimi, ki ogrožajo genovsko konferenco. Ta izjava je važna, ker dokazuje, da ne obstajajo nič več tesni prijateljski stiki Anglije s Francijo. Nastali položaj skušajo rešiti tudi še ministarski predsedniki male antante, katerim se polagoma odpirajo oči.

ADVERTISEMENTS.

Zastopniki

Zastopniki "Glas Naroda" kateri so pooblašteni pobirati naročnino za devnik "Glas Naroda".

sak zastopnik izda potrdilo za svoto, s katerim je prejel in jih rojakom pripočeno.

Naročnina za "Glas Naroda" je: Za celo leto \$6.00; za pol leta \$3.00; za štiri mesece \$2.00; za četrt leta \$1.50.

San Francisco, Cal.: Jakob Lauslin. Denver, Colo.: Frank Skrabec. Pueblo, Colo.: Peter Culig, John Germ, in Frank Janesh.

Salida, Colo.: Louis Costello. Indianapolis, Ind.: Alois Rodman.

Intero, Ind.: Lambert Belskar. Aurora, Ill.: J. Verlich.

Chicago, Ill.: Joseph Blish in Jos. Bevdie.

Poliet, Ill.: Fr. Bambi, John Zaletel. La Salle, Ill.: Jos. Srdlich.

Jasoulah, Ill.: Frank Augustin. North Chicago, Ill.: Anton Kobal in Math Ogryn.

Springfield, Ill.: Mat. Barborich. Waukegan, Ill.: Frank Petkovski.

Franklin, Laus. in Okolice: John R. povš.

Kittimiller, Md.: Fr. Vodoptvec. Chisholm, Minn.: Frank Govze.

St. Minn.: Jos. J. Peshel. Sevelth, Minn.: Louis Gorze.

Hibbing, Minn.: John Povse. Virginia, Minn.: Frank Horvath.

St. Louis, Mo.: Mike Gubrian. Fort Helena, Mont.: Fr. Hrella.

Klein, Mont.: Gregor Zobec. Sowanda, N. Y.: Karl Sternish.

Little Falls, N. Y.: Frank Masla. Sarberton, O.: A. Okolish.

Leveand, O.: Janko Pleško, Jakob Remik in Chas. Karlinger.

Collinwood, O.: Math Slapnik. Lorain, O.: Louis Balant in J. Kumšo.

Niles, O.: Frank Kogovšek. Youngstown, O.: Anton Kikelj.

Ambridge, Pa.: Frank Jakše. Tessemer, Pa.: Louis Hribar.

Georgetown, Pa.: Anton Javce. Burdine, Pa.: John Demshar.

Cementaugh, Pa.: J. Brezovec in V. Rovansk.

Claridge, Pa.: Anton Kozogov in A. Jerina.

Dunlo, Pa.: Atton Oshaben. Export, Pa.: Louis Spunčić.

Forest City, Pa.: Math Kandr. Arrell, Pa.: Jerry Ohorn.

Imperial, Pa.: Valentin Peterel. Greenburg, Pa.: Frank Novak.

Irwine, Pa.: Mike Rvšek. Johnstown, Pa.: John Polanc.

Luzerne, Pa.: Anton Grahnik. Loydell, Pa.: Anton Malovrh.

Maner, Pa.: Frank Demshar. Moon Run, Pa.: Frank Maček, Frank Podmishk.

Pittsburgh, Pa.: U. Jakobich, Z. Jažshe, Vinc. Arb in Ig. Magister.

Ralphon, Pa.: Martin Xorostetz. Reading, Pa.: J. Pezdire.

Rockwood, Pa.: A. Hochevar. Steelton, Pa.: Anton Hren.

Turtle Creek, Pa. in okolice: Frank Schiffr.

West Newton, Pa.: Joseph Jovan. White Valley, Pa.: Jurij Previč.

Wilcock, Pa.: J. Peterel. Coneton, W. Va.: Frank Koclan.

Milwaukee, Wis.: Jos. Trtnik. Sheboygan, Wis.: H. Svetlin.

West Allis, Wis.: Frank Skok. York Springs, Wyo.: Louis Tauchar.

in A. Jstlin.

Poleg gori navedenih se pooblašteni pobirati naročnino tudi vsi tajniki J. R. K. J.

VAŽNO ZA GOSPODINJE

Izšla je nova kuharska knjiga

VARČNA KUHAČICA

Strokovnjakinja, ki je sestavila to knjigo, je polagala važnost nato, kako pripraviti bolj ukusna jedila z manjšimi stroški in s skromnimi sredstvi.

Knjiga je trdo vezana, stane \$1.

Slovenic Publishing Co. New York

Požigalec.

FRANCOSKI DETEKTIVSKI ROMAN.

Spisal Emile Gaboriau.

Za "Glas Naroda" prevaj G. P.

121

(Nadaljevanje.)

— Kar se tiče dame, — je rekla — sem storila isto stvar. Seveda mi je vzel več časa in potrpljivosti, kajti bila je skrajno previdna. Izgubila sem več kot eno popoldne, ko sem jo zatezovala. Čim bolj pa se je skušala skriti, tembolj radovedna sem bila. Konečno, nekega večera, ko je zapustila hišo z vozom, sem ji sledila v izvoščku. Sledila sem ji do njene hiše. Naslednjega jutra sem govorila s služabniki in povedali so mi, da je to dama, ki živi v provinci, ki pa pride vsako leto v Pariz, da preživi en mesec pri svojih stariših. Njeno ime je bilo grofica Klodijez.

In Žak je trdil, da ne more Suky Wood ničesar vedeti!

— Ali ste kdaj videli to damo? — je vprašal Folgat.

— Prav tako kot vidim vas.

— Ali bi jo spoznali?

— Med tisoči.

— In če bi videli njeno sliko?

— Bi jo spoznala takoj.

Gospod Folgat ji je izročil album.

— Dobro, poiščite jo.

Nasla je njeno sliko v trenutku.

— Tukaj je, — je vzkliknila ter pokazala na sliko.

Noben dvom ni bil več mogoč.

— In sedaj, gospodična Suky, — je rekel mladi odvetnik, — boste morali ponoviti vse to pred sodnikom.

— Rade volje, saj je vendar resnica.

— Sedaj pojdete nazaj v svoj hotel, kjer boste ostali, dokler vas ne pokličejo. Imeli boste vse, kar hočete in plačo kot da ste v službi.

Gospod Folgat ni imel časa, da bi govoril naprej, kajti dr. Sejnbo je planil v robo kot vihar ter zakričal:

— Zmago! Velika zmaga! Zmagali smo!

Ni pa mogel govoriti pred Suky in agentom in vsled tega sta bila poslana proč. Kakor hitro sta zapustila sobo, je rekel zdravnik:

— Prihajam ravno iz bolnice, kjer sem videl Gudarja. Posrečilo se mu je. Pripravil je Kokoletja od tega, da je govoril.

— In kaj pravi?

— Natančno to, kar sem vedel da bo rekel, kakor hitro se mu bo razvozljil jezik. Vse boste čuli. Ni dosti, da Kokoletj prizna Gudarju. Novzveče morajo biti priče, da potrdijo izpoved lopova.

— Pred pričami ne bo hotel govoriti.

— Ne sme jih videti. Skrite morajo biti. Prostor je čudovito pripravljen v ta namen.

— Kako pa, če ne bo hotel Kokoletj govoriti takrat, ko bodo priče nezvoče, čeprav skrite?

— Ne pride v poštev. Gudar je našel pot, kako pripraviti ga do degovera, kadarkoli hoče. Ta človek je res prebrisal ter razume svoj posel. Ali imate zaupanje vanj?

— Popolno.

— Dobro. On pravi, da se mu bo posrečilo. Rekli mi je: — Pričite danes med eno in dvema z gospodi Folgat. Dobižon in Galpin.

Postavite se na mesto, katero vam bom pokazal in potem pustite mene delati.

Gospod Folgat se ni obotavljal.

— Niti trenutka se ne sme izgubiti. Pojdimo takoj na sodišče. Ko so bili komaj sredi pota, jih je srečal Mešinet, ki je bil na pol blazen od navdušenja.

— Gospod Dobižon mi je rekel, da morate priti takoj k njemu. Velikanske novice!

Takoj nato je povedal vse, kar se je zgodilo tekom preteklega jutra.

— Sedaj smo na varnem, — je vzkliknil dr. Sejnbo.

Gospod Folgat je bil ves blede od samega presenečenja. Kljub temu pa je predlagal:

— Obvestimo o tem markizo in gospodično Dionizijo, še predno zapustimo hišo.

— Ne, — je rekel zdravnik. — Počakajmo toliko časa, dokler ne bo vse varno.

Odhitli so vsi in kakor hitro so dospeli v urad, je vzkliknil gospod Dobižon:

— Mislim, da vam je povedal gospod Mešinet vse.

Nato je povedala, da je dospela Suky Wood in da je pojasnila vse.

Gospod Galpin je sedel v svojem stolu ter ni vedel, kako naj se obnaša. Gospod Dobižon pa je bil najboljše volje.

— Vse kaže, — je rekel, — da je Žak popolnoma nedolžen.

— Gotovo je nedolžen, — je rekel dr. Sejnbo — in jaz vem tudi, kdo je kriv.

— Aha.

— Dovolite mi eno stvar, — je rekel zdravnik, — in ta obstaja v tem, da mi sledite v bolnico.

Brez vsakega obotavljanja se je obrnil Dobižon proti Galpinu ter rekel:

— Torej greste?

Ubogi sodnik se je dvignil, skoro kot avtomat ter vzbudil na cesti veliko presenečenje pri ljudeh, ki so ga srečali.

Gospod Dobižon je govoril najprej o glavno bolniško strežnico in ko ji je pojasnil celo zadevo ter ji rekel, kako stoji cela stvar, je obrnila svoje oči proti nebu ter vzkliknila:

— Dobro, gospoda. Upam, da boste uspešni. Težka stvar je za nas prenašati stvari, ki so v zvezi s pravico.

— Potem nas odvedite v oddelek za umobolne, — je rekel dr. Sejnbo.

Oddelek za umobolne v bolnišnici v Sövtu je obstajal iz majhnega poslopja z dvoriščem, krog katerega se je dvigal visok zid. Poslopje je bilo razdeljeno v šest celic, kojih vsaka je imela po dve vrati. Ena so se odpirala na dvorišče, druga pa na notranjo stran, kjer so imeli vhod zdravniki in strežniki.

Niti dva metra od okna sta sedela Gudar in Kokoletj na majhni klopi, v polni solnčni luči.

Z naporom vseh svojih sil se je posrečilo Gudarju, da je dal svojemu obrazu najbolj idiotski izraz kot je sploh mogoč. Ljudje, ki so bili v bolnici, so bili dejanski mnenja, da je Gudar bolj neumen kot pa Kokoletj.

Gudar je držal v svoji roki violino ter pel pesmi iz okolice, kot jih je slišal gospod Folgat prvič, ko je srečal Gudarja.

Kokoletj, ki je imel v eni roki kos kruha, namazanega s surovim maslom ter v drugi roki nož, je ravno zaključil svoj obed.

Otroci.

Ruski spisal Vladimir Azov.

"Potruša! Jaz pa nekaj vem..."

Papa nama kupi velodipeda!...

"Svobodno tekoča?"

"Seveda, svobodno tekoča..."

Ampak to si mislim: zakaj ni danes že čez deset let?"

"Kako to: čez deset let?"

"No, če bi ne bilo šele danes, nego že čez deset let, bi gotovo dobila dva aeroplana. Toda danes so aeroplani še zelo dragi."

"Naj bodo! Jaz si vendar želim velodipeda..."

Aeroplani niti čez deset let ne bodo došla izumljeni, — na kolo pa lahko sediš in se pelješ, kamor hočeš."

"Govoriš in ne veš kaj. Na aeroplanu je treba iznajti morda le še kakšno neumno malenkost, znabiti kje kak vijacek..."

"Na kolesu so izumljeni že vsi vijaki."

"No, pa se torej vozi le na kolesu, in psi naj te lovijo za noge!"

"Rajše psi, nego žabe. Ti sediš tudi s svojim aeroplanom lepo v močvirje, in žabe bodo lezele po tebi!..."

"Ti boš kakor rak na kolesu, jaz v aeroplanu pa kakor ja-streb!"

"Kolo je vendar hitreje!..."

Kaj ne veš, kaj so rekordi? Letos na tekmah... kakšne rekorde so dosegli! Za minuto so prevzili celo versto!"

"Kako si neumen! Ti se boš vendar motovilil le po cestah, jaz pa... naravnost skozi vzduh!"

"No, pa kaj je potlej, če skozi vzduh?"

"Ravna cesta je najkrajša, torej te vendar prehitim..."

Pa kaj bi govoril s teboj, ki ne znaš geometrije... Tepec si velik!"

"Pa tepeca poslušam!"

"Pusti me spati! — Le čakaj: očetu te zatožim!"

"Spis?"

"Ne. Kaj je?"

"Na aeroplanu poletim k Istukanovu, mu potegnem lasuljo z glave in odletim z njo nekam za oblake!"

"In drugi dan te poženo z gimnazija!"

"Kako bodo pa vedeli, da sem bil jaz in ne kak drug otrok?"

"Po številki te ugotovijo!"

"Kaj imajo aeroplani številke?"

"Dostoj se ne, a ko jih bo mnogo, bodo na njih številke kakor na kolesih, samo dosti večje."

"A v letu se številka niti ne razloži... in ljudje bi si vratove naravnost izvili! Sicer pa številko skrivam."

"Dobro, a kaj stražniki? Misliš, da ti dovolijo letati brez številke?"

"Saj me stražniki ne bo videli! Kaj so vsevidni?"

"No, kako si pa bedast! Saj bodo stražniki potem vendar stražili tudi po strehah in imeli dolga nogla!"

"Po tvojemu mnenju zleze torej celó načelnik policije na streho?"

"Kajpak da zleze! Je-li morda to sramota?"

"Spis?"

"Ne."

"In kako... ali bo mogoče priti z aeroplanom prav tja do Amerike?"

"Gotovo. Mogoče bo. Prav tja do Avstralije."

"In kako bo med potjo? S čim se boš preživljal?"

"S seboj vzamem nasoljenega mesa, konjaka in sulharja. In spotoma bom lovil tudi ribe."

"Morda ubiješ spotoma celo kakšnega kita?"

"Seveda! Misliš, da je to tako težko? Daj mi pošteno jekleno harpuno in vrv iz ameriških lani, pa ti pokažem!"

"A kit te z vrvo potegne za seboj!"

"Se boljše zame. Ustavim motor, pa naj me vleče! Samo benecina prištedim!"

"Ampak tja do Avstralije, mislim, ne priletiš. Do Amerike — mogoče, toda do Avstralije — tega pa že ne!"

"Kaj staviš, da priletim?"

"Kako mi dokažeš?"

"Povej, groš li staviš z menoj ali ne: za svoj fotografski aparat!"

"Najprej mi povej: kako mi dokažeš?"

"Tepec si, ali kaj! Najprej mi povej: ali greš stavit za aparat?"

"Ne, ti povej poprej!"

"Ah, pusti me spati!... Spis!"

spati me pusti! Papanu te zatožim..."

"Spis?"

"Ne... In kaj?"

"Ali bo mogoče na aeroplanu zleteti v stanovanje naravnost skozi okna v jedilnici?"

"Da bi potrgal zastore in polomil svetilce? No, za to bi se ti namica lepo zahvalila!"

"Kje ga torej spustiš na tla?"

"Pristanišče za aeroplane bosta strehi. To je čisto naravno. Zdaj prihajaš po stopnicah navzgor, a potem pojdeš po istih stopnicah v stanovanje s strehe navzdol."

"In kaj ne, hišnik se tudi preseli na streho?"

"Na vsak način. To se pravi... treba bo dveh hišnikov. Eden bo zgoraj, drugi spodaj."

"Grigorija pa dajo gotovo gor. Uren je."

"Seveda, kako bi ne bil! S takim telesom! Na strehah bo treba hišnikov iz akrobatične šole!"

"Torej se homo morali preseliti v mezzanin."

"Zakaj v mezzanin?"

"Ker bo potem naše stanovanje najdražje. Zdaj je najcenejše, a potem bo najdražje."

"No, če je naš gospodar poštenjak, nam stanarine ne zviša: kaj pa moremo mi za to, da so aeroplani?"

"Spis?"

"Kaj mar daš človeku spati?"

"Mislim, če se dviga človek z aeroplanom vedno navzgor... paralelno..."

"Menda navpično?"

"Torej navpično... to je že vseeno. Kam pa končno dospete?"

"Kam bi dospel? Nekam... v vzduhu. Benecina pa ti končno zmanjka."

"In kaj, če vzamem s seboj... mislim na primer... milijon pudov benecina ali sto pudov?" (Pud 40 ruskih funtov.)

"Pa zletiš prav do neskončnosti."

"Prav do sonca?"

"Kaj pa misliš! Do sonca se je treba celó s kurirnim vlakom voziti 4000 let... ali morda celó 40 tisoč let... Priletiš tja na kak planet, tam izgubiš zemeljsko težo in postaneš njegov sopotnik."

"Kako pa je to — sopotnik?"

"No, tako: večno boš krožil okoli njega, kakor zemlja okoli sonca. In če ti pade kaj iz žepa, nož ali svinčnik, postane zopet tvoj satelit ali sopotnik in bo krožilo okoli tebe..."

"To je grozno... In v prostoru brez vzduha je mraz kakor v ledenici."

"A kaj se zgodi, če pljunem?"

"Potem bi bilo že lepše, ujeti ga na trnek. Zelo močan trnek bi se pač moral narediti!"

"Na strehi aeroplana zgradiš kletko, na trnku ga potegniti gor in nato kletko urno povezniti nanj!"

"To bi bilo izvrstno! In pripeljati ga na zemljo! Menda je Martovec nekako tak, kakršne so Morske zvezde, ki jih kažejo v Dvorjanski ulici."

"Morske zvezde niso nič posebnega! Imajo le nos, glava pa jim manjka. Toda Martovec je čisto kakor sepia. Velika glava in lovček."

"Bog ve, če bi imel aeroplan, takoj bi šel loviti Martovec!"

"A če bi oni ujeli tebe? Veš, kaj bi se zgodilo s teboj?"

"No, kaj?"

"Snedi bi te!"

"Kaj so Martovec ljudozreči?"

"Zakaj ljudozreči? Si ti morda slukožerec, ker ješ sluke? In zanje je človek z zemlje prav isto, kar je sluka zate!"

"Spis?"

"Ne... glava me boli..."

"Hotel sem le reči, da če padeš s kolesa, dobiš bula ali modrina, ampak z aeroplanom? Gotovo se ubiješ!"

"Hm... imam že iznajdbo, da ženska ne nosijo hlače? In odaliska v salonu... kaj ne nosi hlače? Turkije jih nosijo vse ter jih ni sram."

"Toda pri padcu ti hlače počijo in ti se vendar ubiješ!"

"Bedak, čemu pa je matematičar? — To bo vse natančno preračunano: kot vpad in kot odbotanje... vse po predpisih filike..."

"Ne... kolo je vendarle boljše!"

"I. kajpak da. zate, ki si šena domu in dobim patent, potem pa ti to povem."

"Povej mi takoj!"

"Ti bi to izdal."

"Pri moji veri, da ne izdam!"

"No, reci rajši: častna beseda!"

"No, torej: častna beseda!"

"Da tega nikomur ne povče?"

"Nikomur!"

"Niti Valji Gavrilovu ne?"

"Ne, nikomur, nikomur."

ADVERTISEMENT.

HAMBURG

Direktna vožnja z čudovitimi novimi "O" parniki. Potovanje za vse kraje Evrope.

CITY OF VALENCIA 25 maja — Naravno v Hamburg.

ORDUNA 27 maja; 8. julija; 12. avgusta

ORPESA 10. junija; 22. julija; 26. avg.

VANDYCK 11. maja; 17. junija; 29. julija

ORBITA 24. junija; 5. avg.; 9. sept.

VAUBAN 1. jun. — 15. julija

Naravnost v Cherbourg, Southampton, Hamburg.

Zaprte kabine. Nobenik posebnih pristojb.

ROYAL MAIL

STEAM PACKET COMPANY

SANDERSON & SON INC. AGENTS

26 Broadway, New York

117 W. Washington St., Chicago

all katerikoli parobrodni agent.

Pozor rojaki,

ki nameravajo potovati v

kratkem v stari kraj in žele

brzo dospeti na svoj rojstni

dom.

Mi smo posredovali pri francoski družbi, da odredi poseben prostor za Jugoslovane na najboljšem parniku

Paris, ki vozi samo 6 in pol dni iz New Yorka v Havre,

torej do Ljubljane samo 10 dni.

Parnik Paris odpluje iz New Yorka

dne 14. junija

in potniki tretjega razreda bodo imeli sobe z dvema, štirimi in ne

č kot šestimi posteljami, posebno jedilnico, najboljšo hrano in vino pri vsakem obedu.

V Havre jih bo čakal poseben vlak, ki jih bo odvedel z vso prtljago vred naravnost v Trst. Na parniku ima vsako potnik do 300 funtov prtljage proste.

Izleta se vdeležijo tudi Mr. L. Benedik, vodja tiskarne Glas Naroda, ki bo šel potnikom na roke.

Vožnja tretjega razreda stane iz New Yorka do Trsta, vstevši vojni davek le \$113.85.

Izletniki naj se javijo, čimprej mogoče, da bomo zanje vse potrebno uredili. Kdor je pripravljen, da se tega izleta vdeležijo, naj nam pošlje takoj aro, da mu boljši prostor preskrbimo.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street — New York

—Adv't.

"Ne govori neumnosti! Mislim, če bi vzela s seboj lasso, da bi ga lahko ujela. Tako, kakor lovč A-pači v Ameriki mustange."

"Potem bi bilo že lepše, ujeti ga na trnek. Zelo močan trnek bi se pač moral narediti!"

"Na strehi aeroplana zgradiš kletko, na trnku ga potegniti gor in nato kletko urno povezniti nanj!"

"To bi bilo izvrstno! In pripeljati ga na zemljo! Menda je Martovec nekako tak, kakršne so Morske zvezde, ki jih kažejo v Dvorjanski ulici."

"Morske zvezde niso nič posebnega! Imajo le nos, glava pa jim manjka. Toda Martovec je čisto kakor sepia. Velika glava in lovček."

"Bog ve, če bi imel aeroplan, takoj bi šel loviti Martovec!"

"A če bi oni ujeli tebe? Veš, kaj bi se zgodilo s teboj?"

"No, kaj?"

"Snedi bi te!"

"Kaj so Martovec ljudozreči?"

"Zakaj ljudozreči? Si ti morda slukožerec, ker ješ sluke? In zanje je človek z zemlje prav isto, kar je sluka zate!"

"Spis?"

"Ne... rlava me boli..."

"Hotel sem le reči, da če padeš s kolesa, dobiš bula ali modrina, ampak z aeroplanom? Gotovo se ubiješ!"

"Hm... imam že iznajdbo, da ženska ne nosijo hlače? In odaliska v salonu... kaj ne nosi hlače? Turkije jih nosijo vse ter jih ni sram."

"Toda pri padcu ti hlače počijo in ti se vendar ubiješ!"

"Bedak, čemu pa je matematičar? — To bo vse natančno preračunano: kot vpad in kot odbotanje... vse po predpisih filike..."

"Ne... kolo je vendarle boljše!"

"I. kajpak da. zate, ki si šena domu in dobim patent, potem pa ti to povem."

"Povej mi takoj!"

"Ti bi to izdal."

"Pri moji veri, da